

προσφέρει ἢ μίαν μόνον λέξιν, τὴν ὁποίαν ἐπα-
λάμβανε μετ' ἔρωτος, μετ' ἀπελπισίας, πνιγόμε-
νος ὑπὸ τῶν λυγμῶν· *Βασιλική! Βασιλική!*

Ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦτο, ἠσθάνθη ὡς ἡλε-
κτρικὴν τινα κλόνῃσιν. Ὁ μοναχὸς ἐπλησίασεν εἰς
τὸν Δημήτριον· Ὁρθίος πλησίον τοῦ γέροντος, ἔ-
χων ἐπὶ τὴν φαλακρὰν κεφαλὴν του τὸ μαῦρον
καλυμμαχύριόν του, καὶ τὰς χεῖρας ἐντὸς τῶν χει-
ρίδων τοῦ μακροῦ ῥάσου του, οὐδεμίαν δὲ συγκίνη-
σιν προδίδων ἐπὶ τοῦ κατίσχνου προσώπου του, ἐ-
προσωποποιεῖ τὴν δυστυχίαν, παρισταμένην ἀναι-
σθητον εἰς τὰς ἀγωνίας τοῦ ἀνθρώπου, ἤκουσα
τὴν ἀσθενῆ φωνὴν του ἀποκρινομένην εἰς τὸν πρό-
ξενον.

Διηγήθη, ὅτι μιᾷ νυκτὶ, πρὸ δύο μηνῶν, πειρα-
ταὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δημητρίου καὶ ἤρ-
πασαν τὴν θυγατέρα του, τὴν ὠραιότεραν κόρην
τῆς Χίου. Μετέβαινεν οὗτος εἰς τὸν ναὸν διὰ νὰ
ψάλλῃ τὸν ὅρθρον, ὅτε ἀπὸ τοῦ δώματός του εἶ-
δε φεύγοντας τοὺς ἄρπαγας. Αἱ κραυγαὶ του, πυ-
ροβόλημα κατὰ τοῦ πλοιαρίου ἔδωκαν τὴν εἰδήσιν·
ἀμέσως ἔσπευσαν λέμβοι εἰς τὴν θάλασσαν, ἰπ-
πεῖς εἰς τὴν παραλίαν πρὸς καταδίωξίν του, ἀλ-
λὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προφθάσῃσι τοὺς πειρατάς. Ἐ-
γνώσθη ὅτι τὸ πλοιαρίον ἐπλεε πρὸς τὰς Κυκλάδας,
ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ καταδιώξωσιν; ὁ Δημήτριος ἀνε-
φέρθη εἰς τὸν Πασᾶ, ὅστις ἐπεκαλέσθη τὴν συν-
δρομὴν τοῦ διοικητοῦ Σμύρνης· τότε δὲ ὁ Δημή-
τριος, ὅστις διὰ τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐμπορίου του,
εἶχε σχέσεις ἄλλοτε μὲ τὴν γαλλικὴν μοῖραν ἐπεμ-
ψε μηνυτὴν τινα εἰς τὸν ναύαρχον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου
ἐπεκαλεῖτο ἀπάσας τὰς εὐλογίας τοῦ Ἰφίστου διὰ
τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν προστασίαν, τὴν ὁποίαν
παρεῖχεν εἰς τοὺς δυστυχεῖς.

(ἀκολουθεῖ)

ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ.

Ἱστορικὸν ἀνέκδοτον.

A.

Ὁ πρίγκηψ Νεοκαστελίου συνεζεύχθη ἐπισήμως,
εἰς Βιέννην, ἐν ὀνόματι τοῦ Αὐτοκράτορος, τὴν θυ-
γατέρα Φραγκίσκου τοῦ Β', τὴν ἀρχιδούκισσαν
Μαρίαν Λουίζαν, καὶ ἐπιστολὴ τῆς βασιλείσσης τῆς
Νεαπόλεως, ἥτις ἐδέχθη τὴν ἡγεμονίδα ἐκ τῶν χει-
ρῶν τῆς οἰκογενείας τῆς, τὴν 16 μαρτίου 1840
(ἐ. ν.) ἀνήγγειλε τῷ Ναπολέοντι, ὅτι περὶ τὰ τέ-
λη τοῦ μηνὸς ἡ νύμφη ἐμελλε ν' ἀφίχθῃ εἰς
Saïr-Klou.

Ὁ αὐτοκράτωρ διέτριβε τότε εἰς Κομπιέννην.
Ἀνυπομόνας ἔχων πρὸς ὅλας ἐκεῖνας τὰς ἀναβολὰς
τὰς ὑπὸ τῆς αὐλικῆς ἐθιμοτυπίας νενομισμένας, ἐ-
νέκυπτε, τὴν πρωΐαν τῆς 19 μαρτίου, ἐπὶ γεωγρα-
φικοῦ τινος πίνακος, παρατηρῶν τὸ ἡμεροδρόμιον

(*itineraire*) τῆς Μαρίας Λουίζης, καὶ ὁ βλέπων
αὐτὸν σημειοῦντα τὰ μέρη, ἔνθα ἡ νέα αὐτοκρα-
τορίσσα ἐμελλε νὰ σταθμεύῃ, ἔλεγεν ἂν ὅτι ὁ κρα-
ταὶὸς αὐτοκράτωρ προητοίμαζε τὸ σχέδιον νέας τι-
νος μάχης.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν πλησίον αὐτοῦ ἦν μό-
νος ὁ μέγας αὐλάρχης Διουρὸκ, ὅστις, ὅρθιος, ἐθεᾶ-
το τὸν Ναπολέοντα ἀναμετροῦντα τὰς ἀποστάσεις
καὶ περιέμενε τὸν λόγον τοῦ αὐτοκράτορος. Τέλος,
ὁ Ναπολέων ἐγείρεται καὶ αὐτός, καὶ ἀπωθῶν τὸν
πίνακα μετὰ κινήματος δυσχαίροντος ἀνδρός.

— Τί νὰ γίνῃ, εἶπεν εἰς τὸν Διουρὸκ, ὑπομονή!
δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἴδωμεν τὴν αὐτοκρατορίσσαν
πρὶν τῆς 29. Ἀς μὴ λησμονήσωμεν τὸ κεφάλαιον
τῶν *prolaires*. . . Εἶναι καὶ εἰς Γερμανίαν διε-
ξοδικὸν τουλάχιστον, ὅσον καὶ εἰς Γαλλίαν. Τὸ
γνωρίζομεν τοῦτο ἐκ πείρας, τί λέγεις;

— Ἀληθέστατον, Μεγαλειότατε.

— Ἀλλὰ, μὰ τὸ ναὶ, δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ
ὅτι εἶμαι ἐρωτευμένος.

Καὶ τοὺς λόγους τούτους λέγων ὁ Ναπολέων
ἐμειδίασεν ἐλαφρόν. Ἀλλ' αἴφνης ἡ μορφή αὐτοῦ
ἐσκυθώπασεν, ὡς νὰ κατέλαβεν αὐτὸν ἀνάμνησίς
τις ὀδυνηρά. Ἐμεινεν ἐπὶ μικρὸν σιωπηλός, ἔπειτα
διέκοψε τὴν σιωπὴν, διὰ τῆς παρὰδόξου ταύτης ἐ-
ρωτήσεως.

— Γνωρίζεις, εἶπεν εἰς τὸν Διουρὸκ, γνωρίζεις
ὅτι σὺ εἶσαι εὐτυχέστατος;

Ὁ μέγας αὐλάρχης ἀπέδειξε τὴν ἐκπληξίν του
διὰ τῶν χειρονομιῶν καὶ τῶν κινήσεών του.

— Παντάπασι, Μεγαλειότατε, δὲν μεμψιμοιρῶ
κατὰ τῆς τύχης μου, τῆς θέσεώς μου, ἥτις, χάρις
εἰς τὰς εὐεργεσίας τῆς Υ. Μ. . .

— Ἄ! φίλτατε, ὁ λόγος δὲν εἶναι περὶ τούτου,
οὔτε περὶ τῆς παρ' ἐμοὶ θέσεώς σου . . . ὁμιλῶ
περὶ προτερημάτων τινος, περὶ ἀξίας, τὴν ὁποίαν
σοὶ φθονῶ ἤδη, διότι θὰ μ' ἦτον ἀναγκαιοτάτη.

— Εἶναι εἰς τὴν διάθεσίν σου, Μεγαλειότατε,
ὅπως ἡ ζωή μου ἅπασα.

— Ἄ! φίλε μου, γνωρίζω τὴν πρὸς ἐμὲ ἀφο-
σίωσίν σου, ἔχω ἄπειρα δείγματα αὐτῆς, ἀλλὰ τὴ
προτερημά σου, περὶ οὗ λέγω, ἡ εὐτυχία, τὴν ὁ-
ποίαν φαίνεται ἀγνοῶν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὲ
χρησιμεύσωσι.

Εἰς μάτην ὁ Διουρὸκ ἐζήτηε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ αἰνι-
γματα τοῦτο, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἐφαίνετο τερπύ-
μενος ἐκ τῆς ἀμηχανίας του.

— Ἰδοὺ λοιπὸν τί εἶναι, ἀγαπητὲ φίλε, εἶπεν
τέλος εἰς τὸν Μέγαν Αὐλάρχην, σὺ γινώσκεις
νὰ γράφῃς, σὺ ἔχεις χαρὰκτῆρα καθαρὸν καὶ εὐα-
νάγνωστον. καὶ δύνασαι μάλιστα νὰ διδάξῃς τὴν
καλλιγραφίαν . . . ἀλλ' ἐγὼ; μόνος μου δὲν δύ-
ναμαι ν' ἀναγνώσω ὅσα γράψω.

— Πῶς! αὐτὸ εἶναι ὅλο τὸ κακόν; Καὶ ἔχει
ἀνάγκην ἡ Μεγαλειότης τῆς νὰ ἡξέυρῃ νὰ γράφῃ;
Καὶ δὲν ἔχει γραμματεῖς εἰς οὗς ὑπαγορεύει.

— Πρέπει σήμερα, ἢ τὸ πολὺ, αὐριον νὰ γράψω μίαν ἐπιστολὴν ἰδιόχειρον, . . . ναι ἰδιόχειρον, ἀκούεις; Κρίνε περὶ τῆς θέσεώς μου σὺ, ὅστις ἤξεύρεις; πῶς γράψω, ἢ μᾶλλον πῶς δὲν γράψω.

Τὴν ὅλως ἡρωϊκὴν ταύτην ὁμολογικὴν μετριοφροσύνης ἢ ταπεινότητος ἀκούσας ὁ Διουρὼς δὲν ἠδυνήθη νὰ κατακρατήσῃ κίνημά τι παιδρότητας. . .

— Ναί, φίλτατε, ὑπέλαβεν ὁ Ναπολέων, εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ γράψω μόνος μου ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πενθερόν μου.

Τότε λαβὼν ἐπὶ τοῦ γραφείου του ἐπιστολὴν καὶ δεικνύων αὐτὴν εἰς τὸν Διουρὼ.

— Ὁ Βερτιέ τὸ θέλει, εἶπεν ὁ Ναπολέων.

— Πῶς, Μεγαλειότατε, ἢ θέλεις; τοῦ Βερτιέ. . .

— Εἶναι ἀνωτέρα τῆς ἰδικῆς μου, εἰς τὴν περίστασιν ταύτην. Μοὶ δηλοποιεῖ ὅτι πρέπει ἐξάπαντος νὰ γράψω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην διὰ νὰ εὐχαριστήσω τὸν αὐτοκράτορα Φραγκίσκον, ὅτι εὐπρεστήθη νὰ μὲ δώσῃ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του. Νομίζω μάλιστα, ὅτι σχεδὸν ἐπισήμως ὑπεσχέθη ἐν ὀνόματί μου. . . καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὁ πενθερός μου περιμένει βεβαίως τὴν ἐπιστολὴν τοῦ γαμβροῦ του.

— Συμφωνῶ μετὰ τῆς Υ.Μ. ὅτι ἡ περίστασις εἶναι δύσκολος, ἀλλὰ δὲν βλέπω διατὶ νὰ μὴν καταφύγῃ εἰς τὸν Μενεβάλλ. ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλον γραμματέα της. . . Ἄλλως οἱ βασιλεῖς γνωρίζουσιν ἐκ πείρας, ὅτι ἡ Υ. Μ. δὲν ἔχει καιρὸν νὰ γράφῃ ἐπιστολάς. Μέχρι τοῦδε δὲν ἐδυσχέραινον, ὅτι ἐγράφετε εἰς αὐτοὺς διὰ ξένης χειρὸς. Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας δὲν θέλει φανῇ σήμερον πλέον ἀπαιτητικός.

— Βεβαίως, τοῦτο δὲν θέλει γίνεαι ἀφορμὴ πολέμου, (casus belli), ὡς λέγουσιν οἱ διπλωμάται, ἀλλ' ἐδῶ, σ' ἐπαναλαμβάνω, ἡ περίστασις εἶναι ἑκτακτος, εἶναι ὑπόθεσις φιλοφροσύνης καὶ σχεδὸν ὑποχρέωσης. Τὸ κάτω κάτω, δὲν πρέπει νὰ πράξω καὶ τι διὰ τὸν καλὸν καγαθὸν Φραγκίσκον; Ὅα γράψω λοιπὸν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. . . ἢ τοῦλάχιστον θὰ προσπαθῶ νὰ τὴν γράψω.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἐφάνη τῶντι ἀποφασίσας καὶ ἐκάθησε πρὸ τοῦ γραφείου του.

— Τί δυστυχία, εἶπε, νὰ μὴν ἔχω ἐμπρὸς μου προθεσμίαν δεκαπέντε ἡμερῶν!

— Καὶ πρὸς τί, Μεγαλειότατε;

— Πρὸς τί; φέρω τὸν καθηγητὴν τῆς καλλιγραφίας τῶν ἀκολουθῶν μου, κλείομαι μετ' αὐτοῦ, καὶ μετὰ τινὰ μαθήματα, θὰ ἐνθυμῶ τέλος πάντων, ὅσα ἐδιδάχθην εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Αἰρακείου. . . Ἀλλὰ σὺ φαίνεται ἀπιστῶν.

— Ἀμφιβάλλω, Μεγαλειότατε, . . . ἃς μὲ συχωρήσει τὸ θάρρος.

— Ἔστω λοιπὸν, θέλω σὲ ἀποδείξει, ὅτι δὲν ἐλησμόνησα παντάπασι τὰ στοιχίδια μαθημάτων μου. Ὅταν ἦμην μαθητὴς, δὲν ἦμην, τὸ ὁμολογῶ, λιμπρὸς καλλιγράφος, ἀλλὰ τέλος πάντων ἡ γρα-

φή μου ἀνεγινώσκετο, καὶ πρό τινων ἀκόμη ἐτῶν, δὲν ἦτο ὅλως διόλου δυσανάγνωστος.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ὁ Ναπολέων ἤρπασε τὸν κάλαμον καὶ βαπτίζων αὐτὸν εἰς τὸ μελανοδοχεῖον, τὸν ἀπέσυρεν ἐμπλεων μέλανος.

— Ἄ! ἄ! ἄρχων μέγα αὐλάρχᾳ, εἶπεν εἰρηνεύμενος, πρὸς τὸν Διουρὼ, δὲν με νομίζεις ἱκανὸν νὰ γράψω καθαρὰ ὀλίγας σειράς! θὰ σὲ ἀποδείξω ἀμέσως τὸ ἐναντίον.

Ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν παρετήρησεν, ὅτι τὸ μέλαν ἐμαύρισε τοὺς ἄκρους δακτύλους του, καὶ λαμβάνων μέγα τι φύλλον χάρτου, ἤρχισε νὰ χαράττῃ ἐπ' αὐτοῦ γραμμὰς, ἀλλὰ βραδέως καὶ προθέμενος σπουδαίως νὰ διαψεύσῃ θριαμβευτικῶς τὸν σκεπτισμὸν τοῦ Διουρὼ.

Ὁ μέγας αὐλάρχης τῶν Ἀνακτόρων ἔκυψεν ἐπὶ τοῦ γραφείου, ὅπως κρίνῃ περὶ τῆς ἐργασίας τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ δὲ ἐξηκολούθει αὐτὴν μετὰ τῆς προσοχῆς τοῦ μαθητοῦ, ὅστις φοβεῖται τὴν ῥάβδον τοῦ διδασκάλου του.

Μετὰ δέκα λεπτά, καὶ ὅτε ἐπλήρωσε τὴν σελίδα ἀπὸ μέλαν καὶ θεοχάρακτα, ἐπέστη, καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν Διουρὼ,

— Μὰ τὴν πίστιν μου, φίλτατε, ἀρχίζω νὰ πιστεύω, ὅτι ἔχεις δίκαιον· ἀλλὰ καὶ ἡ γραφίς αὐτὴ εἶναι ἀχρεία, ὡς νὰ τὴν ἔβαλαν ἐπίτηδες αὐτοῦ, διὰ νὰ μὲ δαιμονίσουν, καὶ νὰ δώσουν εἰς σὲ τὴν νίκην.

Καὶ ρίπτων τὴν γραφίδα ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐγειρόμενος,

— Πρέπει μολταυτά, ἐκράνυγας, νὰ γράψω αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν! Χάρις τῷ Θεῷ, δὲν χρειάζεται νὰ ᾔναι σχοινοτενής! τί θὰ εἰπῇ ὅμως ἡ ἑλλειψίς ἀσκήσεως. . .

— Ἀλλὰ, μεγαλειότατε, δὲν πρέπει νὰ ὀλιγοψυχῇτε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Δὲν ἦτο δυνατόν μετὰ τὴν πρώτην δοκιμὴν νὰ ἐπιτύχετε, ἐπαναλάβετε καὶ πάλιν τὴν ἐργασίαν καὶ θέλετε τὸ κατωρθῶσαι ἐπὶ τέλους.

— Δηλαδή χρεωστῶ νὰ καταστίξω δέκα ἀκόμη φύλλα χαρτίου ὡς αὐτό. Εὐκόλον νὰ τὸ λέγῃς, ἀλλ' ἤθελον νὰ σ' ἔδωκα εἰς τὴν θέσιν μου, Κύριε μέγα αὐλάρχᾳ τῶν ἀνακτόρων.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην, τὰ ὄμματα τοῦ Ναπολέοντος προσηλώθησαν ἐπὶ τοῦ τοιχοκρεμοῦς ὥρολογίου.

— Εἶπα δύο ἢ ὅρα! εἶπε, τόσον ὀλίγορα! ἐλησμόνησα ὅτι σήμερον θὰ κυνηγήσω εἰς τὸ δάσος· εἶναι ὅλα ἔτοιμα καὶ μὲ περιμένουν. . . Ἀγούμεν, κύριε μέγα Αὐλάρχᾳ, καὶ ἃς ἀφήσωμεν τώρα τὸ γράψιμον καὶ τὸν φίλτατον πενθερόν. . . διότι αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ δώσω ὀλίγην κίνησιν εἰς τὴν χεῖρά μου.

Τότε δὲ μόνον παρετήρησεν ὅτι οἱ δακτύλοι του εἶχον καταμελανωθῇ, τοῦτο δὲ τὸν δυσπρόστησε, διότι ὡς γνωστὸν ὁ Ναπολέων περιποιεῖτο ἰδιαζόντως τὰς ὡραίας χεῖράς του, καὶ διετῆρει αὐτὰς ἐν ἀνγκλωιώτῳ λευκότητι. Ἐλαβε τὸ μανδύλιον

ὅπως ἐπανορθώσῃ τὰς τοῦ αὐθάδους καλάμου ὕβρεις, ἀλλὰ, φεῦ! τὸ μέλαν ἀντέστη εἰς τὴν τριβήν.

Παρητήθη λοιπὸν τὸ ἔργον καὶ ἀκολουθοῦμενος ὑπὸ τοῦ Διουρῶκ, ὁ Ναπολέων κατέβη εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τοῦ πύργου καὶ ἵππευσεν. Πάντες παρετήρησαν τὸ ἔμφροντι ἦθος τοῦ αὐτοκράτορος. Τὸ σύνοφρυ αὐτοῦ δὲν ἐξέλιπεν οὐδ' ἅπαξ καὶ ἐνώπιον αὐτῶν τῶν κυριῶν αἵτινες ἐποχούμεναι συνώδευον τὴν θήραν. Διέταξεν ὥστε ὁ μέγας αὐλάρχης νὰ παριππεύῃ διηνεκῶς πλησίον του καὶ τῷ ἀπέτεινε πολλάκις τὸν λόγον, ἀλλὰ ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ὡς νὰ ἐφοβεῖτο μὴ τὸν ἀκούσῃ τις.

Τοῦτο ἐνεποίησε μέγαν θόρυβον μεταξύ τῆς συνωδίας καὶ πάντες ἐζήτουν νὰ μαντεύσῃσι τὸ αἶτιον τῆς τοῦ αὐτοκράτορος κατηφείας ταύτης. Ἐνῷ δὲ ἕκαστος ἐπλαττε τὰς εἰκασίας του, ὁ Ναπολέων πυροβολήσας τετράκις ἢ πεντάκις ἀσκοπῶς σχεδὸν ὅπως μὴ φανῇ πάντῃ ἀδιάφορος ἢ ξένος εἰς κυνήγιον, εἰς δὲ προσεκάλεσε τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν κυριωτέρων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἀπεχώρησεν ἑνωρὶς εἰς τὰ οἰκήματά του, εἰπὼν εἰς τὸν Διουρῶκ μετὰ μειδιάματος,

— Ἰπάγω νὰ ἐργασθῶ.

Καὶ ὁ μὲν αὐτοκράτωρ ἀπεσύρθη, ὁ δὲ Διουρῶκ ἀνελήφθη καὶ αὐτὸς τάχιστα, ἔν' ἀποφύγῃ τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἀφεύκτως ἔμελλον νὰ τῷ ἀποτείνωσιν ὅλοι περὶ τῆς κατηφείας ἐκείνης τοῦ αὐτοκράτορος.

Τὸ μεσονύκτιον ἐβλέπετο εἰσέτι φῶς εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Ναπολέοντος.

B.

Τὴν ἐπιούσαν, τῇ ἐβδόμῃ ὥρα τῆς πρωίας, ὁ Κ. Μενεβάλ, εἰς τῶν γραμματέων τοῦ Ἀνακτοβουλίου, μετέβαινεν εἰς τὸ συνεχές τῷ σπουδαστηρίῳ τοῦ αὐτοκράτορος δωμάτιον. Ἐκεῖ εἰργάζοντο οἱ γραμματεῖς, οἵτινες ἔχρεώστουν νὰ ἦναι διηνεκῶς ὑπὸ τὴν χεῖρα, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ αὐτοκράτορος.

Ἐνῷ δὲ ἦν πρὸ τῆς θύρας τοῦ γραφείου του ἤκουσε νὰ τὸν κράζωσιν ἐπανειλημένως, καὶ στραφεὶς εἶδε θεράποντά τινα.

— Τί θέλεις, Φιρμῖνε; τὸν ἐρώτησεν ὁ γραμματεὺς.

— Στ! στ! Κύριε, ἡ Α. Μ. ἐργάζεται ἤδη.

— Ἦδη! πῶς! τόσον πρῶτ! . . .

Ὁ Κ. Μενεβάλ ἠπόρει ἐπὶ τῇ τοσοῦτον πρῶτῃ παρουσίᾳ τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ.

— Καὶ εἶσαι βέβαιος;

— Βεβαιοτάτος, Κύριε, διότι ἐγὼ ἄναψα τὴν θερμάστραν. . .

— Τότε ἔχεις δίκαιον, ἄναψε λοιπὸν κ' ἐδῶ ὀλίγην φωτειάν διότι εἶναι ψύχος.

— Ὅρισμός σας, Κύριε, ἀλλὰ χρεωστῶ νὰ σὰς ἀναγγεῖλω, ὅτι ἡ Α. Μ. εἶχεν ἔλθει καὶ εἰς τὸ γραφεῖόν σας καὶ ἔμεινε μάλιστα περὶ τὴν μίαν ὥραν. . .

— Πῶς λοιπὸν; ἡ Μεγαλειότης του ἐξύπνησε πρὶν νὰ ξημερώσῃ;

— Πρὸ τῶν ἑξ, καὶ ἀκόμη προτύτερα, ὑποθέτω.

— Καὶ δὲν μ' ἐζήτησε;

— Ὁχι, κύριε, ἀπόρησα κ' ἐγώ.

— Ἐφαίνετο δυσχερὲς ὁτι.

— Ὁχι τόσο, καὶ μ' ἐξέπληξε καὶ τοῦτο.

— ἔχει καλῶς, εἶπεν, ἄναψε τώρα φωτιά, καὶ πρὸ πάντων μὴ θορύβει.

Ὁ Κ. Μενεβάλ, εἰσῆξε τότε μετ' ἄκρας προσοχῆς τὸ κλειδίον εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, καὶ εἰσερχόμενος παρετήρησε μετ' ἐκπλήξεως, ὅτι τὰ ἐπὶ τοῦ γραφείου του τεθειμένα ἔγγραφα ἦσαν ἄνω κάτω· φύλλα τινὰ μάλιστα ἦσαν ἐρριμμένα ἐπὶ τοῦ δαπέδου· τὰ συνήθροισεν καὶ εἶδεν ἐπ' αὐτῶν λέξεις κεχαραγμένas ἀτάκτως καὶ ἀφ' ὅλα τὰ μέρη.

— Φαίνεται, εἶπεν, ὅτι ἡ Α. Μ. διεσκέδαζε μελανόνων τὸν χάρτην διὰ νὰ μὲ περιμένῃ. . . θὰ ἦναι θυμωμένος, ἀλλ' ἐδυνάμην νὰ προῖδω ὅτι θὰ ἐξυπνήσῃ τόσον πρῶτ; ἄλλως τε, διατί δὲν μ' ἐκράζεν ὡς συνηθίζει πάντοτε;

Ἐνῷ δὲ ὁ Φορμῖνος ἀνῆπτε τὸ πῦρ, ὁ Κ. Μενεβάλ κατεγίνετο εἰς τὸ νὰ τακτοποιήσῃ τὰ ἔγγραφα του, καὶ μεταξύ παρετήρησε θαυμάζων ἐπὶ τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων φύλλων, ἐφ' ὧν ἔγραψεν ὁ Ναπολέων τὰς τρεῖς ταύτας λέξεις, *Κύριε πενθερέ μου*. Τοῦτο ἦτο εἰσέτι αἰνίγμα διὰ τὸν ἐξ ἀπορρήτων, οὐδεὶς δὲ ὑπώπτευσεν ἐν τίνι σκοπῷ ἐπανελήφθησαν τὸσάκις αἱ τρεῖς αὗται λέξεις.

Αἰφνης φωνῇ τις ἠκούσθη εἰς τὸ συνεχές δωμάτιον.

— Μενεβάλ, εἶσαι σύ; ἐφώνει ὁ αὐτοκράτωρ.

— Μάλιστα, Μεγαλειότητε.

Καὶ ἡτοιμάζετο νὰ μεταβῇ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ αὐτοκράτορος, ὅτε ἡ Α. Μ. ἐνδεδυμένος τὸν κοιτωνίτην του, καὶ φορῶν ἐμβάδας, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθε κρατῶν τῇ μιᾷ χεὶρὶ κάλαμον, τῇ δὲ ἐτέρᾳ μέγα φύλλον χάρτου.

— Ἄ! ἄ! ἤλθες τέλος, κύριε ὀκνηρὲ, εἶπε μειδιῶν ὁ Ναπολέων, κοιμᾶσαι ἐνῷ ἐγὼ ἐργάζομαι.

— Μεγαλειότητε, κατεκλίθην χθὲς πολλὰ ἔωρας διὰ νὰ τελειώσω ὡς μὲ διετάξετε. . .

— Καλὰ, καλὰ! ἀπεκρίθη ὁ αὐτοκράτωρ διακόπτων βιαίως τὸν γραμματέα· γνωρίζω τί θὰ μὲ εἰπῇς. . . ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτὰ, σήμερον πρόκειται περὶ ὑποθέσεως, ἄλλως πως σπουδαίας.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ὁ αὐτοκράτωρ κατέθεσε τὸν κάλαμον καὶ τὸ χαρτίον ἐπὶ τοῦ γραφείου, καὶ ἐξάγων ἐκ τοῦ κόλπου του τὴν γιγαντιαίαν ταβακοθήκην του, ἐρρόφησεν ἱκανὴν δόσιν ταβάκου, κ' ἔπειτα, ἀρχίσας νὰ θαίνει μεγάλα εἰς τὸ δωμάτιον ὡς συνεθίζε νὰ πράττῃ ὁσάκις εἶχε νὰ ὑπαγορεύσῃ τι εἰς τὸν γραμματέα του,

— Κάθησον, Μενεβάλ, εἶπε, κάθησον.

Ὁ γραμματεὺς ἐκάθησε.

— Όταν εισήλθες, επανέλαβε λέγων ὁ αὐτοκράτωρ, εὐρες αταξίαν τινὰ εἰς τὰ ἐγγράφῃ σου;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Ὑποπτεύθηκες ὅτι εἶχα εἰσελθεῖ ἐγὼ, καὶ εὐρὼν φύλλα τινὰ χαρτίου μελανωμένα ἐγνώρισας τὸ γράμματόν μου;

— Ναι, Μεγαλειότατε.

— Ἀκουσε λοιπὸν, φίλτατε, ἐγγυμνάστην χθές τὸ ἑσπέρας . . . καὶ σήμερον τὸ πρωὶ ἀκόμη! διὰ νὰ συνειθίσω νὰ γράφω, . . . διότι ἀπέμαθεν ἡ χεὶρ μου. Φρονῶ μολαταῦτα ὅτι ἔκαμα πρόδοτον τινὰ . . . καὶ, ἰδὲ τὸ σχέδιον τοῦτο γραμματός, τὸ ὁποῖον ἐγραψα . . . κατέβαλλον μὴς ὥρας προσπάθειαν καὶ προσοχήν . . . εἶπέ μοι ἐλευθέρως, νομίζεις ὅτι ἐξαιρουμένων τῶν στιγμῶν, τῶν ὑποστιγμῶν, τῶν τόνων κλπ., τὰ ὁποῖα δύνασαι νὰ προσθέσῃς, θέλω κατορθώσαι νὰ κάμω ὅπως οὖν εὐανάγνωστον ἀντίγραφον τοῦ σχεδίου τούτου;

Ὁ Ναπολέων ἔθεσε τὸ σχέδιον ὑπ' ὅψιν τοῦ Μενεβάλ, ὅστις παρετήρει αὐτὸ μετὰ προσοχῆς.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, ἡ πρόδος εἶναι κατὰ κανονισμόν, καὶ ἂν ὁ Υ. Μ. εἶχε τὸν καιρὸν καὶ τὴν ὑπομονήν. . .

— Νὰ μελανώσω καὶ ἄλλο φύλλον χαρτίου, θὰ ἔγραφα καλῆτερα, αἱ; Ἀλλ' ἀρκεῖ τόσον, παρακαλοῦμαι τὴν μαθητείαν τώρα πρόκειται ν' ἀντιγράψω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην.

— Ἀλλὰ, ἡ Μεγαλειότης τῆς ἡς με συγχωρήσῃ μίαν παρατήρησιν. . .

— Λέγε, ἀγαπητέ, λέγε.

— Ἡ Υ. Μ. δὲν εἶχε τυχὸν πλέον ἀνάγκην ἐμοῦ;

— Τί; ἂ, ἂ, σ' ἔννοῶ . . .

Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἤρχισε νὰ γελά, καὶ σχεδὸν νὰ καγχάζῃ ἐπικνεῦρεν ὅλην τὴν διαθέσιν του.

— Ἄ! νομίζεις, φίλτατε Μενεβάλ, ὅτι σκοπεῖω νὰ σὲ ἀπκλάξω τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἔχω ἀνάγκην γραμματέως. Θεὸς φυλάξοι! οὐδέποτε, ἐκτουναντίου, ἡ ὑπηρεσία σου μ' ἤτορρησιμωτέρα! ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνέγνωσας τὸ σχέδιον τῆς ἐπιστολῆς εἶδες πρὸς τίνα ἀποτείνεται.

Πρόκειται περὶ εἶδους τίνος στοιχήματος. Λέγεται εἰς τινὰς αὐλάς, ὅτι δὲν γνωρίζω νὰ γράφω . . . καὶ θέλω νὰ ψεύσω τὸν ἱσχυρισμὸν τοῦτον . . . τέλος, πρέπει νὰ γράψω ἐπιστολὴν αὐτόγραφον εἰς τὸν πενθερόν μου. . . τὴν περιμένει. . . θὰ ἦναι ἡ πρώτη . . . καὶ βεβαίως ἡ τελευταία. Ἐλα, φίλτατε Μενεβάλ, παραχώρησέ με τὴν θέσιν σου, διὰ νὰ γράψω ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν σου γίνου ὁ Μέντωρ μου, ἡ ὁ καθηγητής μου . . . ὁδήγησον ἐν ἐνὶ τὸν πρωτόπειρον κάλαμόν μου, καὶ ἔσο βέβαιος περὶ τῆς ὑπακοῆς μου. Ἀλλὰ πρότερον ἀνάγκη νὰ με διορθώσῃς γραφίδας τινὰς, ὥστε νὰ δυνήθω νὰ ἐκλέξω.

Ὁ Κ. Μενεβάλ λαβὼν ἀμέσως, ἐδοκίμασε πέντε ἢ ἕξ γραφίδας καὶ παρουσιάζων μίαν αὐτῶν εἰς τὸν αὐτοκράτορα,

— Νομίζω, Μεγαλειότατε, εἶπεν, ὅτι αὕτη θὰ σὲ κάμει.

(Εὐτέρ. Τόμ. ΣΤ'. φυλ. 16)

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐκάθησε τότε εἰς τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως, προσήρμασεν ἐνώπιόν του ἐν φύλλον χαρτίου, ἀπεμύσματο, ἔλαβε καὶ αὖθις μίαν δάτην ταβάκου, εἶτα, ἀρπάζων τὸν κάλαμον, ἤτοιμάζετο νὰ γράψῃ τὰς ἐξῆς λέξεις: Κύριε πενθερέ μου, σχεδὸν ἐν κεφαλίδι τῆς σελίδος.

Ὁ Μενεβάλ ἐκράτησε τὴν χεὶρά του.

— Μεγαλειότατε, αἱ λέξεις αὗται πρέπει νὰ γραφῶσι πλέον κάτω.

— Ἄ! ἔχεις δίκαιον.

— Ἀλλὰ μὴ λησμονήσῃς ἡ Μεγαλειότης τῆς, ὅτι τὸ σχέδιον εἶναι γραμμένον με πολλὴν ψιλαγραμμίαν.

— Καλὰ, ἀλλὰ γράψε με παρκαλῶ, τινὰ γράμματα διὰ νὰ ὁδηγηθῶ ὡς πρὸς τὸ μέγεθός των.

Ὁ Κ. Μενεβάλ ὑπήκουσεν. Ὁ δὲ Ναπολέων ἤρχισε τὴν ἐργασίαν ἐκείνην τὴν τόσον δύσκολον, σταματῶν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ὅπως ἐξαποστάσῃ καὶ συμβουλευθῇ τὴν γραμματέα περὶ τοῦ ἔργου του. Ἐχρειάσθη μίαν σχεδὸν ὥραν ὥστε νὰ γράψῃ τὰς πέντε ἢ ἕξ σειράς, ἐξ ὧν συνέκειτο ἡ ἐπιστολή. . .

Ὅτε ὁ Ναπολέων ἔθεσεν εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὑπογραφήν του, ἠγέρθη καὶ δίδων τὴν γραφίδα εἰς τὸν Μενεβάλ,

— Πῆθεν ἡ σειρά σου, φίλτατε, τῷ εἶπε, σὺ πρόσθε: τὰς στιγμὰς καὶ διασκεύασον ὥστε στοιχεῖα εἶναι ἑλλειπῇ. Τινὰ τούτων χωλαίνουσι κατὰ διαβόλου! διόρθωσον αὐτὰ, χωρὶς νὰ φανῇ, ὅτι ἀνεμίχθη χεὶρ ξένη. Ἐνθυμοῦ, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη θὰ ὑπάγῃ εἰς Βιέννην, καὶ ὅτι θὰ τὴν ἀναγνώσουν πολλοὶ, τῶν ὁποίων ἡ περιέργεια δὲν με εἶναι κατὰ πάντα εὐμενής, μ' ὅλον τὸ συνοικέσιον.

Ὁ Κ. Μενεβάλ ἔκαμε τὰς διορθώσεις ἐπιτυχέστατα, καὶ ὅταν ἐτελείωσεν, ὁ αὐτοκράτωρ, λαβὼν τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ἀνέγνωσεν ἐπανηλειμμένως καὶ:

— Μὰ τὸ ναί! ἐκράνυγας, δὲν ἐφρόνουσι ποτέ, ὅτι ἐδυνάμην νὰ γράψω τόσον καλῶς. . . Ἐπεθύμουν νὰ ἰδῶ τὸ γράψιμον τῶν ἄλλων ἡγεμόνων, ἂν ἦναι καλῆτερον τοῦ ἰδικού μου. . . φέρε με τὸ χαρτοφυλάκιόν μου.

Τοῦ αὐτοκράτορος τὸ πρόσωπον ἠκτινοβόλει, ὁ βλέπων αὐτὸν, ἤθελεν εἰπεῖ, ὅτι εἶχε κερδήσει μεγάλην τινὰ νίκην.

Ὁ Κ. Μενεβάλ ἔφερε τὸ χαρτοφυλάκιον, τὸ ὁποῖον περιεῖχε ἐπιστολάς καὶ γραμμάτια αὐτόγραφα, ἅτινα διάφοροι τῶν τῆς Εὐρώπης μοναρχῶν εἶχον ἀποστείλει εἰς τὸν Πρῶτον Ὑπάτον καὶ τὸν Αὐτοκράτορα.

Ὁ Ναπολέων ἠνοιξεν αὐτὸ μόνος του τὸ πρῶτον ἐγγράφον, τὸ ὁποῖον περιῆλθεν εἰς χεῖράς του ἦτο τὸ γράμματιον ὅπερ διὰ μολυβδογραφίδος ἐγραψεν ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος, μετὰ τὴν μάχην τοῦ Αὐστερλιτίου. Ὁ ἡγεμὼν οὗτος κινδυνεύων νὰ αἰχμαλωτισθῇ ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἐγραψε τὸ γραμματίον τοῦτο ὑπὸ τι δένδρον, ἵνα πείσῃ τὸν στρατάρχην Δαβούστ ὅτι ἐκχειρία Αὐστριακῶν καὶ Γάλλων, εἶχε συμφωνηθῇ μεταξὺ τοῦ

Αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ Ναπολέοντος. Ἰδὼν τὸ γραμματίον τοῦτο, ὅπερ ἀνεμίμνησκεν εἰς αὐτὸν τὴν προσφυγὴν μονάρχου, ὅστις ἐγένετο φίλος του, ὁ Ναπολέων ἐμειδίσαε καὶ περιέτρεξε μετὰ ταχύτητος τὸ γραμματίον.

— Δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κρίνωμεν περὶ τῆς γραφῆς τοῦ ἀδελφοῦ μου Ἀλεξάνδρου ἐκ τῶν γραμμῶν τούτων ἐβιάζετο πολὺ, ὅταν τὰς ἐγράφε καὶ εἶχεν ὑπ' ὄψιν μόνον, τὸ πῶς νὰ ᾔῃναι εὐαγ-γλωστός.

Ἡ δευτέρᾳ ἐπιστολῇ ἡ ἐξαχθεῖσα ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου ἦτο τοῦ Λουδοβίκου ΙΗ'. προσκαλοῦντος τὸν Κ. Βονοπάρτην, πρῶτον τότε Ἰπατον, νὰ μιμηθῇ τὸν Μώγκ καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς Βουρβόνας εἰς τὸν θρόνον.

— Αὐτὸς, εἶπεν ὁ Ναπολέων, δὲν γράφει κακὰ καίτοι βασιλεὺς . . . δηλ. καίτοι ἀντιποιοῦμενος, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν . . . δὲν εἶναι μονάρχης. Ἄς ἰδῶμεν καὶ ἄλλα.

Ἐλαβε καὶ ἐξέτασεν ἀλληλοδιαδόχως τὴν γραφὴν τῶν Βασιλέων τῆς Σαξωνίας, Βυρτεμβεργίας, Δανιμαρκίας καὶ Πρωσίας, καὶ δεικνύων τὰς ἐπιστολάς εἰς τὸν Μενεβᾶλ.

— Ἐξαιρουμένου τοῦ ἀδελφοῦ μου τῆς Πρωσίας, εἶπε, δὲν βλέπω νὰ ἔχῃ τις τῶν ἀνταποκριτῶν τούτων τὸ δικαίωμα νὰ χλευάσῃ τὸ γράψιμόν μου. Μόλις δύναμαι νὰ τοὺς ἀναγνώσω.

Τέλος ὁ Ναπολέων ἀπῆντησε μίαν ἐπιστολὴν τοῦ αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας.

— Ἄ! ὡς πρὸς αὐτὸν πρέπει ν' ἀναγνωρῶσιν τὴν ὑπεροχὴν του . . . Ἐὰν δὲν ἦτο αυτοκράτωρ, ἢ ἐὰν ἡ εἰμαρμένη τὸν κατεδίκαζε νὰ πάθῃ τὴν τύχην τοῦ Διονυσίου τοῦ Συρακουσίου, δύναται νὰ γενῇ ἄριστος καθηγητὴς τῆς καλλιγραφίας εἰς Κόρινθον . . . ἢ ἄλλαχού.

Καὶ τὰ σαρκαστικά ταῦτα εἰπὼν, ἐπανέθεσε τὰς ἐπιστολάς εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον καὶ ἀναλαμβάνων τὸ αὐτόγραφόν του, τὸ ἀνέγνωσεν ἐκ νέου μετὰ πλείστης προσοχῆς.

— Ἐὰν ὁ πενθερός μου, εἶπε, δὲν μείνῃ εὐχαριστημένος, μὰ τὴν ἀλήθειαν, θὰ ᾔῃναι δύσκολος ἀνὴρ. Τώρα, φίλτατε, φρόντισον νὰ σταλῇ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη σήμερον δι' ἐκτάκτου ταχυδρόμου.

— Μετὰ δύο ὥρας, Μεγαλειότατε, στέλλεται.

— Πολλὰ καλὰ.

Καὶ ὁ Ναπολέων ἦν ἔτοιμος νὰ ἐξέλθῃ, ἀφοῦ ἔβριψε τελευτατὸν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἔργου του, καὶ εἶχεν ἤδη προχωρήσει βήματά τινα πρὸς τὸ γραφεῖν του, ὅτε ἐστράφη αἰφνης ἐσπευσμένος καὶ διέταξε τὸν γραμματέα του νὰ καλέσῃ τὸν μέγαν Ἀὐλάρχην Διουρὸν, ὃν ἐλθόντα εἰρωνεύθη ἐπὶ τινὰ ὥραν, ὡς μὴ πιστεύσαντα, ὅτι ἡδύνατο νὰ γράψῃ ὀλίγας καὶ σειρὰς εὐαναγνώστους, δείξας ἐπὶ τέλους αὐτῷ τὴν ἰδιόχειρον ἐπιστολήν.

Ι.

Ἡ σύζυγος Φραγκίσκου τοῦ Β' δὲν ἤγάπηε τὸν Ναπολέοντα. Εἶχεν ἀντιση, ὅσον ἡδυνήθη, εἰς τὸν

γάμον τῆς ἀρχιδουκίσσης Μαρία Λουίζης μετὰ τοῦ αυτοκράτορος τῶν Γαλλῶν, καὶ ἀκούσης αὐτῆς ἡ Αὐστριακὴ Ἀριάδνη, κατὰ τὴν ἐκφράσιν τοῦ Κ. Μτερνιχ, παρεδόθη εἰς τὸν Μινώταυρον τῆς Γαλλίας.

Ὅταν ὁ γάμος ἀπερασίσθη, καὶ τοὶ αὐτῆς ἐνίστα-μένης καὶ σχεδὸν δυσχεραίνουσας, ἡ αυτοκρατορίσα ἐφάνη ὑπήκουσα καὶ συγκατανεύουσα νὰ καλέσῃ τὸν Ναπολέοντα γαμβρόν της, ἀλλὰ τότε ἤρχισε κατ' αὐτοῦ ὁ πόλεμος τῶν σκώψεων καὶ τοῦ σατυρισμοῦ, εἰς ᾧ ἰδίως παρεδίδετο ἡ αυτοκράτειρα μετὰ τῶν οἰκειωτέρων αὐλικῶν.

Ὁ Κόμης Μέρνιχ ἦτον ὁ πρῶτιστος μυστικοσύμβουλος τῶν ἀντιπαθειῶν καὶ τῆς μνησικακίας της, εἰ καὶ αὐτὸς οὗτος εἶχε συμβουλευεῖσι τὸ συνοικέσιον. Ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἄλλο τι μέσον εἰς τὸ νὰ τύχῃ τῆς συγγνώμης ἐπὶ τοῦ ἀδικήμα-τος τούτου ἢ μᾶλλον τοῦ ἐγκλήματος, παρὰ τῆς ὑπερηφάνου αυτοκρατορίσεως. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὴν ἔπεισεν ὅτι, ἐὰν ἐνεκα πολιτικῆς ἐγένετο τὸ συνοικέσιον, διὰ τῆς πολιτικῆς πάλιν ἡδύνατο νὰ διαλυθῇ, καὶ ἔν' ἀποδείξῃ εἰς τὴν σύζυγον Φραγκίσκου τοῦ Β' ὅτι ἦτο διατεθειμένος νὰ δράξῃ τὴν πρῶτην πρὸς δικαιολόγησίν του περίστασιν, τὴν διεσκέδασε διὰ τῶν ἀναμνήσεων τῆς εἰς Παρισίους πρεσβείας του, τῆς αὐλῆς τοῦ Ναπολέοντος, τοῦ γελοίου τῶν αὐτοσχεδίων του εὐγενῶν καὶ τῶν ἥ-κιστα ἀριστοκρατικῶν τρόπων τῶν ἀρχόντων, ἐξ ὧν ἐπλήρωσεν αὐτήν.

Ἀπό τινων ἡμερῶν, εἰς Σεμβραὺν περὶ ἄλλου λόγου δὲν ἐγένετο ἡ περὶ τοῦ ταξιδίου τῆς Ἀρχιδουκίσσης μεταβαίνουσας εἰς Παρισίους, ὅπως ἐνωθῇ μετὰ τοῦ βασιλικῆς συζύγου της. Ἐσχολίζον ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ ἡμεροδρομίου τούτου, τὸ ὅποιον ἐμελλον νὰ καταστήσωσι λίαν ἀνυπόφορον τῇ νέᾳ ἡγεμονίδι τὰ συγχαρητήρια, αἱ φιλοφρονήσεις καὶ αἱ ἀγορεύσεις. Πολλοὶ ἐπεθύμουν καὶ ἐδέοντο τοῦ οὐρανοῦ ὅπως λύσῃ τὴν μονοτονίαν τῆς ὁδοιπορίας διὰ τινος συμβάντος, οὗ χρηστά οἰωνίζομένου περὶ τοῦ γάμου τούτου, καὶ νὰ εὕρωσι τὸ ἐνδόσιμον παραλληλισμὸν πρὸς τὸν τῆς δυστυχοῦς Μαρία Ἀντωνίττης, συζύγου Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ'.

Ἐν τούτοις ἡ μνηστὴ τοῦ αυτοκράτορος τῶν Γαλλῶν ἔγραφε καθηκαστὴν εἰς τὸν πατέρα της ἐπιστολήν, ἐν ᾗ τῷ διηγέτο ὅλα τοῦ ταξιδίου τὰ συμβάντα, καὶ ἐφαίνετο ἀνυπόμονος νὰ φθάσῃ εἰς Κομπιέννην, ὅπου τὴν περιέμενεν ὁ Ναπολέων. Δὲν ἀπέδειξεν οὐδεμίαν λύπην χωριζομένη τῆς οἰκογενείας της, καὶ οὐδεμίαν τῶν ἐκφράσεών της ἡδύνατο νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τῶν διαθέσεών της καὶ τῶν κρυφίων λογισμῶν της. Διό, ὁ αυτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἀνέταττεν ἐκάστοτε τὰς ἐπιστολάς τῆς θυγατρὸς του εἰς τὸν σκεπτισμὸν τῆς συζύγου του, ἥτις ἐν το-σούτῳ δὲν ἔπαυσε νὰ τὴν κλαίῃ ὡς τι θυμά.

Ὅτε ἡ Μαρία Λουίζα ἔφθασεν εἰς Στρασβούρα-

γον, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Αὐστρίας Κ. Μετερνίχ εὗρίσκατο εἰς Σεμβρούν, ὅπου ἦλθεν ἡ εἰδησις αὕτη, καὶ ἡ αὐτοκράτειρα ἐκοινοποίησεν αὐτὴν εἰς τὸν ὑπουργόν.

— Ἡ τάλαινα κόρη, εἶπεν εἰς τὸν Κ. Μετερνίχ, ἐκ βάθους στενάχασα, ἔφθασε τέλος εἰς Γαλλίαν! Πόσον θὰ ἔτρεψε, πατοῦσα τὸν πόδα τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἐκείνης, ἥτις ἐγένετο ὀλεθριωτάτη εἰς τὴν θείαν τῆς!

— Ἀληθές, Μεγαλειοτάτη, ὅτι ἡ ἀνάμνησις εἶναι λυπηρά, ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ σύζυγος τῆς σεπτῆς θυγατρὸς σας δὲν εἶναι Λουδοβίκος ὁ Ιδ'.

— Τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ θέλ' εἰσθαι διὰ τοῦτο εὐτυχεστέρα; Ἀμφιβάλλω ὅπως δῆποτε, Κύριε κόμην, ἐν τι μὲ θλίβει κατὰ καρδία... ἡ ἐμπιστοσύνη τοῦ αὐτοκράτορος εἰς τὰ αἰσθήματα ἐνὸς στρατιώτου εὐτυχούς, καὶ τοσαύτη εἶναι ἡ ἀπάτη του, ὥστε ἐλπίζει, ἀναμένει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν παρὰ τοῦ γαμβροῦ του... ἐπιστολὴν γεγραμμένην ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ!

— Δηλαδή τῇ χειρὶ ἐνὸς τῶν γραμματέων του.

— Ὅχι, ὅχι, κύριε κόμην, ἐπιστολὴν καθ' ὅλοκληρίαν αὐτόγραφον.

Ὁ Κ. Μετερνίχ καὶ ἄκων ἐμειδίασε.

— Αἱ! ἡξέρω κάλλιστα, Κυρία, ὅτι ὁ πρίγκηψ τοῦ Νεοκαστελίου, ὑπεσχέθη τοιοῦτόν τι... ἀλλὰ διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον αἱ ὑποσχέσεις δὲν εἶναι πολυδάπανοι, καὶ ἂν ἡ Α. Μ. ὁ αὐτοκράτωρ περιμένει ἐπιστολὴν του, θέλει περιμένει χρόνον πολύν. Ὁ Βοναπάρτης νὰ γράψῃ σειράς τινάς! ἅ! τῷ εἶναι ἀκατόρθωτον!

— Ὅμως, λέγεται ὅτι ἔλαβεν ἀνατροφὴν τινα...

— Εἶναι ἀληθές τοῦτο, Κυρία, ἀλλ' οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ γράψῃ οὔτε ὀρθῶς οὔτε εὐαναγνώστως, εἶχε πάντοτε ἀποστροφὴν πρὸς τὴν ὀρθογραφίαν. Περιῆλθον εἰς χεῖράς μου γραμματίᾳ τινα τὰ ὅποια ἔγραψε πρὸ εἰκοσιν ἐτῶν, καὶ δι' ὧν τὴν ὀρθογραφίαν ἤθελεν ἐρυθριάσει καὶ εἰς μαθητής. Σήμερον ἐστὶ χειρότερον. Μόλις δύναται νὰ σημειώσῃ τὸ ὄνομά του... εἶναι ἱερογλυφικά...

— Μὲ καθησυχάζουν τῇ ἀληθείᾳ ὅσα λέγετε, Κ. Κόμην, καὶ ἐπεθύμουν πολὺ νὰ μὴ ἤρχετο ἡ ἐπιστολὴ αὕτη.

— Δὲν θὰ ἔλθῃ, κυρία, δὲν θὰ ἔλθῃ! ὁ Βερτιέ εἶναι ἐνὸς τρελλοῦ, καὶ θὰ τὴν πάθῃ εἰς τὰς Τουίλερας.

Ὁ τόνος τῆς βεβαιότητος δι' οὗ ὁ ὑπουργὸς ἔλεγε ταῦτα δὲν ἐφαίνετο πείθων ἐντελῶς τὴν αὐτοκράτορίσαν.

— Γνωρίζω τὸν Βοναπάρτην, προσέθηκεν ὁ ὑπουργὸς, καὶ ἂν εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ γράψῃ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, πάλιν δὲν θέλει τὴν γράψῃ, διότι περιφρονεῖ πᾶν τὸ πρέπον, καὶ οὔτε τὸν μέλει νὰ ᾖ εὐγενής.

— Λοιπὸν εἶσαι πεπεισμένος, κύριε κόμην, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ μοὶ δεῖξῃ τὸ γράψιμον τοῦ κυρίου γαμβροῦ του.

— Ὡ! Κυρία, εἶμαι τοσοῦτον πεπεισμένος, ὥστε στοιχηματίζω...

— Τὸ χαρτοφυλάκιόν σας, κύριε κόμην;

— Τὸ χαρτοφυλάκιόν μου!... ἅ! εἶναι μεγάλη ἡ θυσία, ἀλλ' ὅχι καὶ ἀρχοῦσα...

— Στοιχηματίζω τὸ κτήμᾳ μου τοῦ Αὐστριαίου ὅτι τὸ αὐτόγραφον δὲν θέλει φθάσει.

— Θεωρῶ τὸν λόγον σας σπουδαίως, λεχθέντα, κύριε κόμην.

Ἡ αὐτοκράτειρα ἦτο κατατεθειλγμένη. Ἐνετρίφα ἐκ προσιμίων εἰς τὴν ἡδονὴν τῆς ἐκδικήσεως, καὶ εἰς τὴν ἀποτυχίαν τοῦ συζύγου τῆς.

— Ἐννοεῖται, κύριε κόμην, ὅτι τὸ κτήμᾳ σας αὐτὸ εἶναι ἰδικόν μου, προσέθηκεν ὑπερηδομένη ἡ αὐτοκράτειρα, εἰάν...

Ἀλλὰ διεκόπη αἶρνης, ἰδοῦσα τὴν θύραν τῆς αἰθούσης ἀνοιγομένην. Φραγκίσκος ὁ Β' εἰσῆρχετο κρατῶν ἀνὰ χεῖρας μίαν ἐπιστολὴν.

— Νενικήκαμεν! ἐκράβυσσε, νενικήκαμεν!

Καὶ τρέχων παρὰ τῇ συζύγῳ του — Ἀ! ἅ! ἐλέγετο ὅτι ὁ Βοναπάρτης... ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων δὲν θέλει μὲ γράψῃ ποτέ... ὅτι ὁ γαμβρός μου δὲν ἐγνώριζε νὰ γράψῃ!... Ἰδοῦ, κυρία, ἀναγνώσατε...

Ἡ αὐτοκράτειρα προσεποιήθη, ὅτι ἀναγινώσκει τὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἀποδίδουσα αὐτὴν εἰς τὸν σύζυγόν τῆς, ἔρριψεν ἐπὶ τοῦ πρωθυπουργοῦ βλέμμα εἰκονίζον τὸ πείσμα τῆς ταπεινωθείσης φιλαυτίας.

Ὁ Κ. Μετερνίχ ἔνευε τοὺς ὀφθαλμούς κ' ἐφαίνετο ἀμνηστῶν μεγάλως.

— Μὴ τυχόν ὁ Κ. Μετερνίχ, εἶπε τῷ συζύγῳ τῆς ἡ αὐτοκράτειρα, βεβαιῶν ὅτι εἶπε περὶ τοῦ γαμβροῦ μας, ἐστοιχηματίσει τὴν προῖκα τῆς γυναικὸς του, τὴν κομητεῖαν τοῦ Αὐστριαίου;

— Ὡ! ὅχι, κυρία, ἀλλ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι, εἰάν τὸ ἀπῆλθον, δὲν ἤθελε διστάσει οὐδὲ στιγμὴν; δὲν εἶναι οὕτω, κύριε κόμην.

Ὁ Κ. Μετερνίχ ὑπετραύλισεν ἀπάντησίν τινα, βεβαιοῦσαν τὸν λόγον τοῦ αὐτοκράτορος, εἴτα ἡ αὐτοκράτειρα ἐπὶ προφάσει τινὶ ἀπεσύρθη ἵνα σκεφθῇ ἐπὶ τῆς παραδόξου διπροσωπίας τοῦ αὐλοκόλακος ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπῆλθε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ στοιχήματος, καὶ ὁ ὑπουργός, ὅστις μετὰ ταῦτα διετέθη τοσοῦτον ἑχθρικῶς πρὸς τὸν Ναπολέοντα καὶ ὑπέρτης τοσοῦτον καλῶς τὸ μῖσος τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Αὐστρίας, διέμεινε κύριος τῆς κομητείας τοῦ Αὐστριαίου.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Δ.

ΕΝ ΘΥΜΑ.

— Ἐκάστη ἐποχὴ ἔχει καὶ τὴν αἰσθησίν τῆς, καὶ τὰς προτιμήσεις τῆς. Ἄλλοτε μὲν ἡγάπωντας αἰσθηματικὰς ἱστορίας, τὰ βουκολικά, τὰς τρυφε-